

Anoia

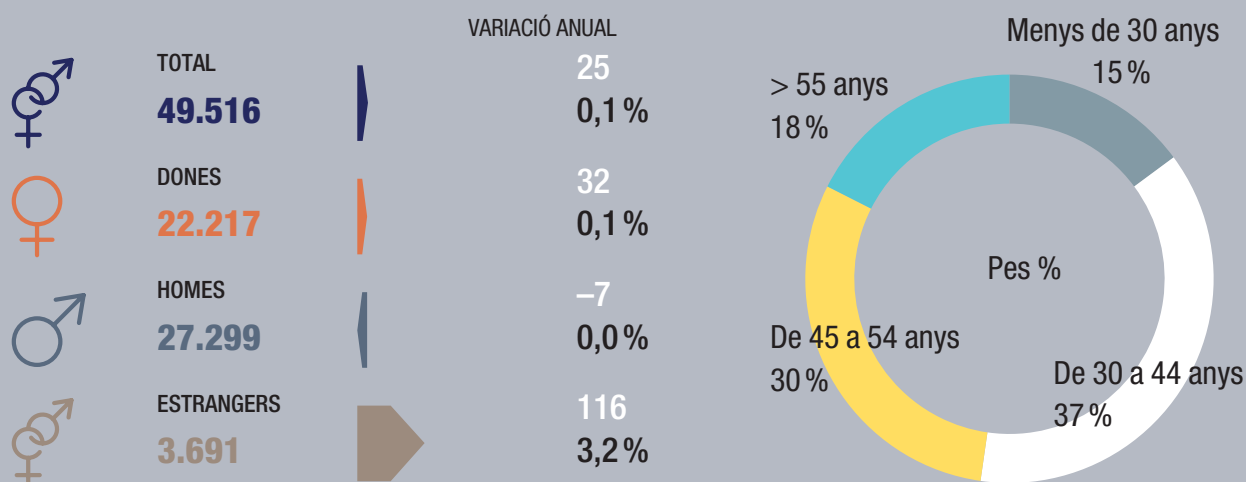

Resum executiu

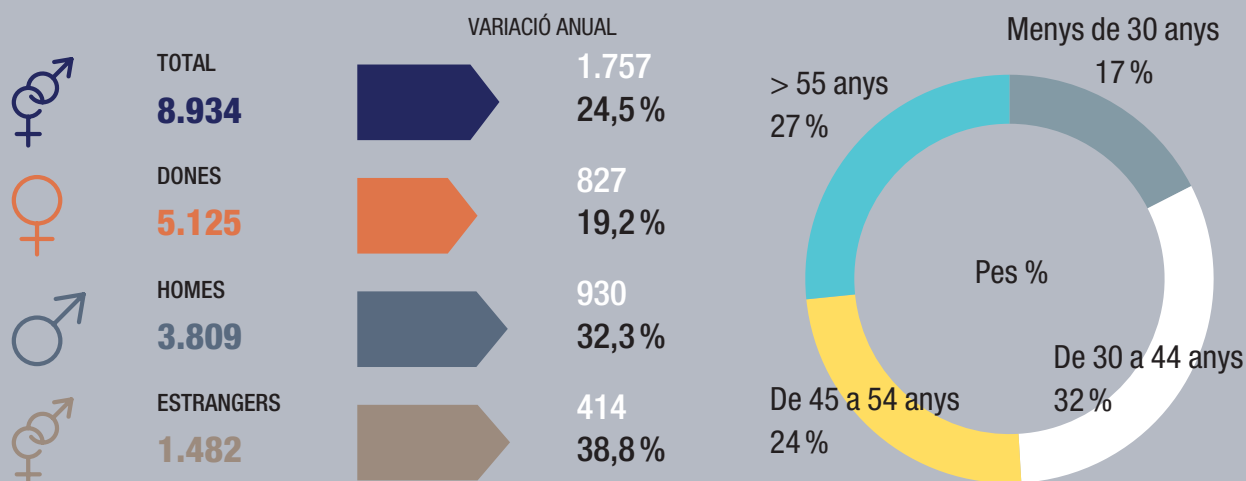
L'any 2020 ha presentat una evolució socioeconòmica negativa en la majoria d'indicadors de la comarca, però respecte a la mitjana de la demarcació provincial, l'Anoia no és dels territoris més afectats per la crisi de la covid-19. Tot i això, continua amb alguns indicadors alts, com la taxa d'atur registrada, que augmenta respecte a 2019 i se situa en el 15,3 % (13,3 % a la província). El nombre d'aturats registrats va pujar un 24,5 % el 2020 (27,7 % a la província) i destaca l'augment dels joves menors de 30 anys (41,1 %), lleugerament superior a la mitjana provincial (41,0 %).

L'ocupació registrada resident a la comarca va pujar anualment un 0,1 % (-2,2 % a la província), l'única comarca amb xifres positives junt amb el Moianès. Per contra, els llocs de treball de la comarca han caigut un 2,4 % (-2,3 % a la província) i destaquen les pèrdues en els subsectors de serveis de menjar i begudes, i en l'administració pública. Els llocs de treball han baixat en el treball assalariat (-3,3 %), però han pujat en els autònoms (0,8 %). El nombre d'empreses ha caigut un 6,4 % (-8,5 % a la província).

Població ocupada registrada resident a la comarca. IVT 2020

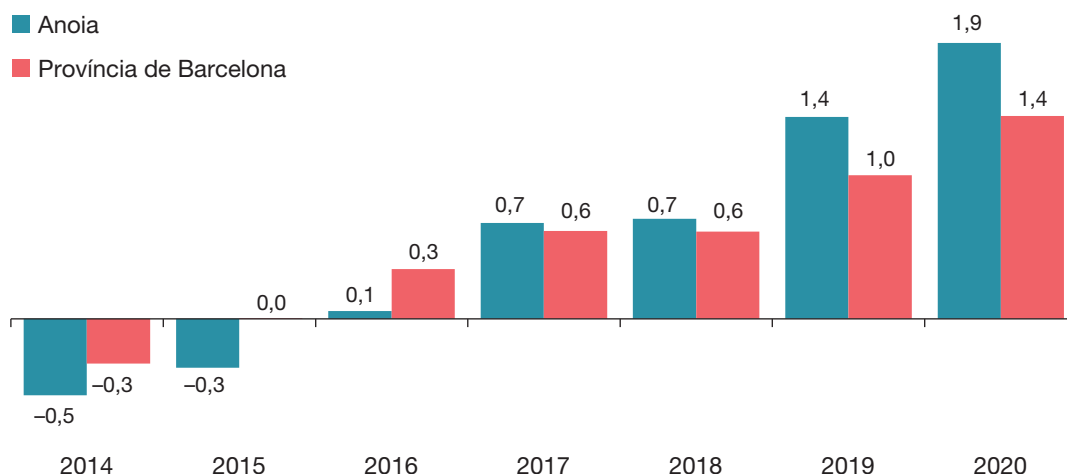
Població aturada registrada resident a la comarca. IVT 2020

La comarca de l'Anoia, amb una superfície de 866,3 km², representa l'11,2 % del conjunt de la demarcació de Barcelona i està constituïda per trenta-tres municipis d'una superfície mitjana de 26,3 km². Igualada n'és la capital.

Gràfic 1

Taxes de variació de la població total, 2014-2020 (en percentatge)

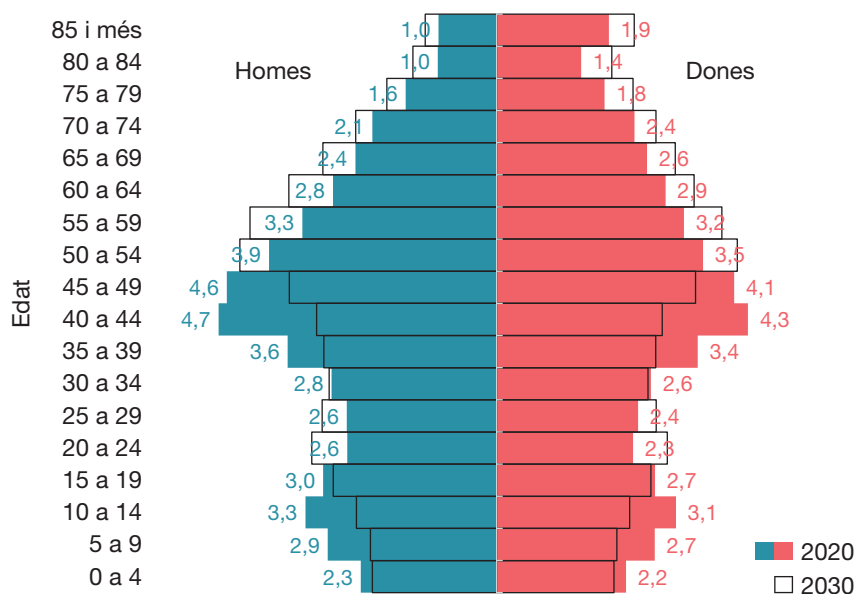

Font: Programa Hermes basat en dades del padró d'habitants de l'INE

L'Anoia té 123.024 **habitants** en el padró de 2020 i augmenta un 1,9 % respecte al 2019, el segon augment més important de la província rere el Moianès. Els menors de 16 anys van augmentar menys (0,5 %) que els majors de 64 (2,1 %). Destaca el creixement de la població estrangera (13,6 %), especialment en les persones amb nacionalitats colombiana (36,3 %) i marroquina (14,0 %). Dinou municipis de la comarca han guanyat població, d'entre els quals destaquen Igualada (775), Santa Margarida de Montbui (245) i Piera (531).

Gràfic 2

Piràmide d'edats de l'Anoia 2020-2030 (en percentatge)

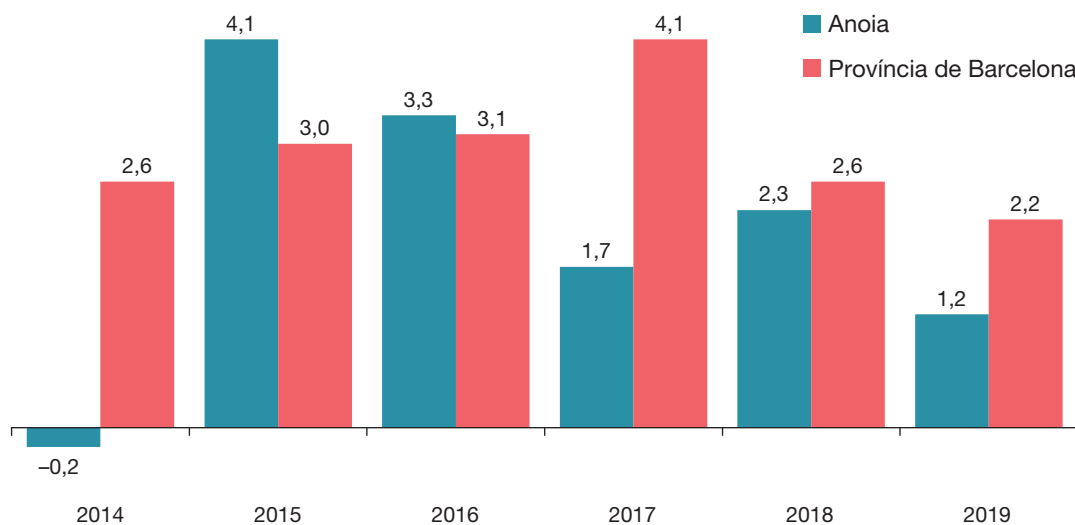

En el padró de 2020, de les dotze comarques barcelonines, l'Anoia és la segona amb més increment de població (1,9 %), el creixement més gran dels darrers anys.

Font: Programa Hermes basat en dades del padró d'habitants de l'INE

Gràfic 3

Taxes de variació real del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)

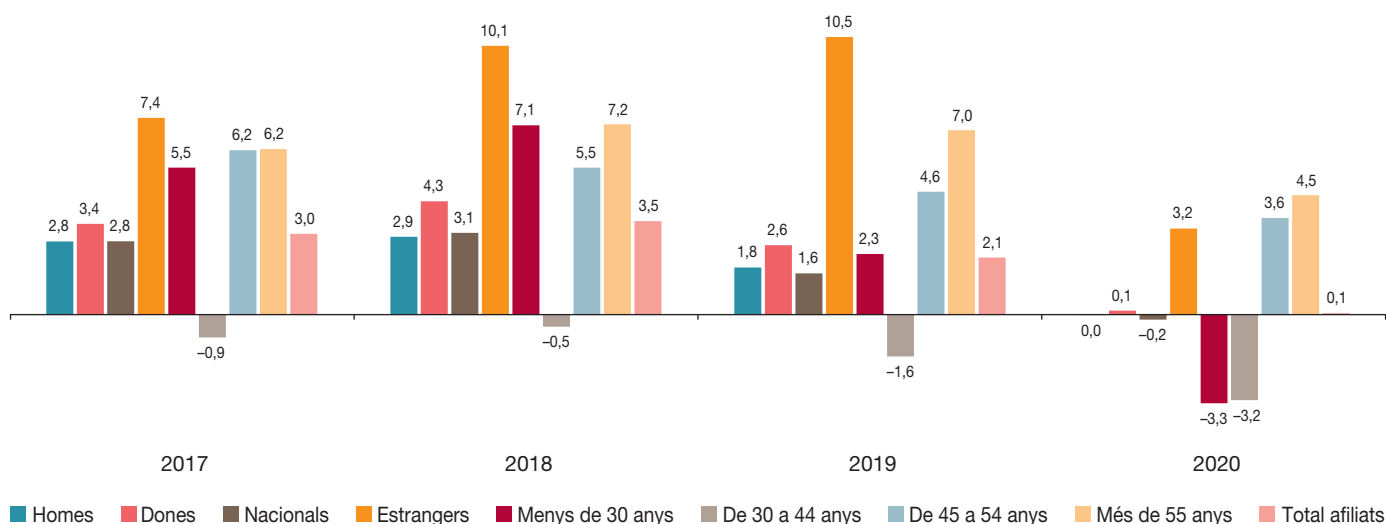
Font: BBVA, Anuari Econòmic Comarcal 2020

La comarca de l'Anoia és una de les dues comarques de la província on creix la població ocupada l'any 2020.

Segons l'Anuari Econòmic Comarcal 2020, del BBVA, el VAB de la comarca de l'Anoia (vegeu el Gràfic 3) va augmentar un 1,2% durant l'any 2019. De l'ocupació registrada de la població resident a l'Anoia (vegeu Gràfic 4), destaca el creixement del 0,1%, i especialment van baixar les persones ocupades menors de 30 anys (-3,3%) mentre que els majors de 45 anys i els estrangers van augmentar. Així, l'any va finalitzar amb 49.516 persones ocupades, 25 més que el 2019.

Gràfic 4

Taxes de variació interanual de la població ocupada registrada. Anòia (en percentatge)

Font: Programa Hermes basat en dades de l'Idescat

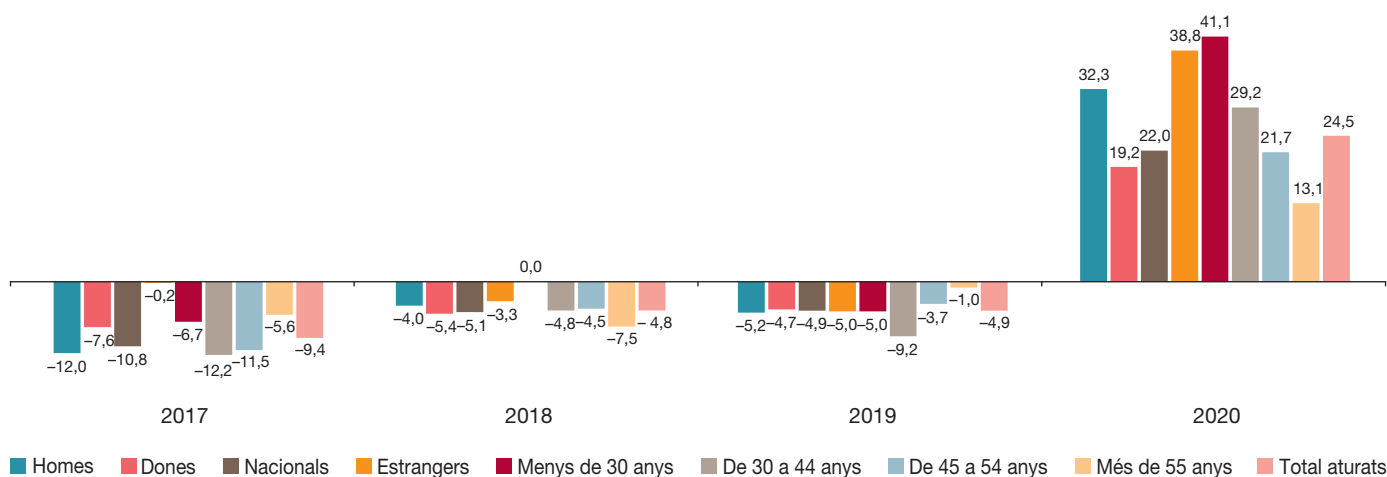
L'atur registrat (vegeu el Gràfic 5) va créixer al llarg de l'any 2020 en 1.757 aturats en xifres absolutes, amb una variació anual del 24,5 % (el 27,7 % a la província). A final del 2020 hi havia 8.934 aturats registrats a la comarca i la taxa d'atur registrat va augmentar respecte a 2019 i es va situar en el 15,7 % (el 13,2 % a la província).

Per sexe, l'atur dels homes va créixer un 32,3 % i el de les dones un 19,2 %. L'atur nacional va pujar un 22,0 % mentre que els aturats estrangers ho van fer amb més intensitat (38,8 %). Per edats, destaca el creixement anual dels aturats menors de 30 anys (41,1 %) respecte a la resta d'edats. Pel que fa als sectors d'activitat econòmica, el sector serveis és el que més va pujar en xifres absolutes (1.338), i, en percentatge, el sector de la construcció (30,0 %).

Gràfic 5

Taxes de variació interanual de la població aturada registrada.

Anoia (en percentatge)

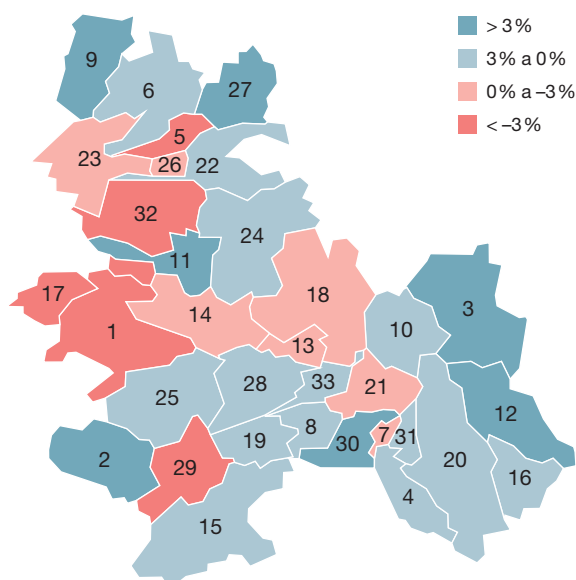

Font: Programa Hermes basat en dades del Departament d'Empresa i Treball

Mapa 1

Variació població ocupada registrada.

Anoia, 2020 (en percentatge)

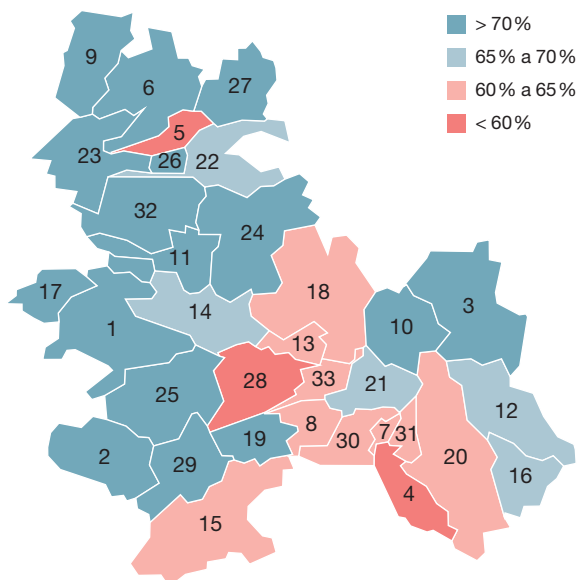

L'any 2020, la població aturada registrada a la comarca va créixer un 24,5 % i la taxa d'atur registrat va augmentar respecte al 2019 i es va situar en el 15,3 % el desembre.

Mapa 2

**Taxa d'ocupació registrada.
Anoia, 2020**

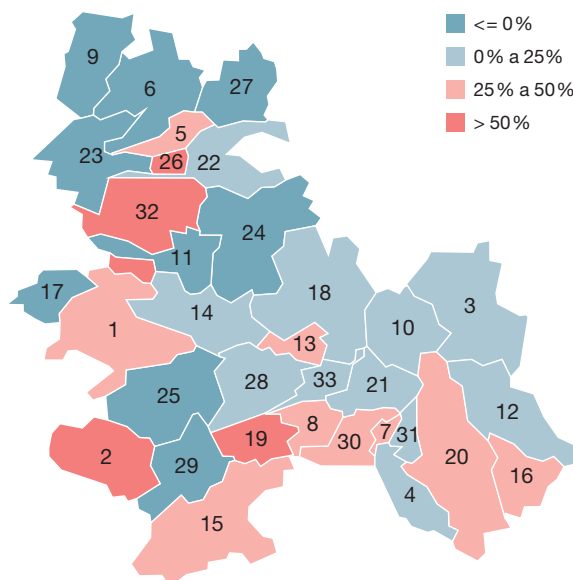
(en percentatge)

Mapa 3

**Variació anual de l'atur registrat.
Anoia, 2020**

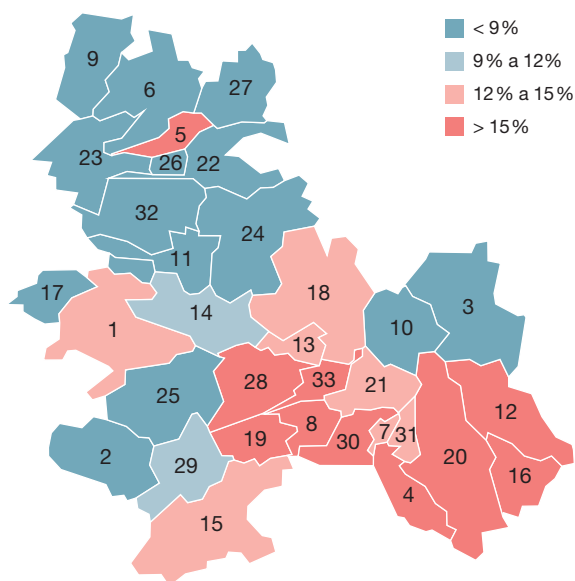
(en percentatge)

Mapa 4

**Taxa d'atur registrat.
Anoia, 2020**

(en percentatge)

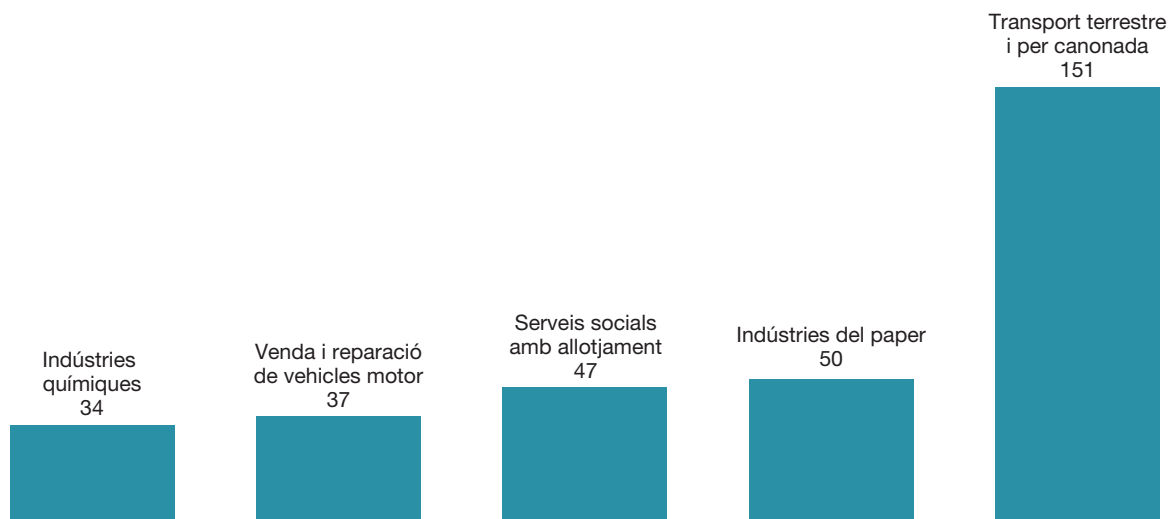

12 municipis dels 33 han perdut persones ocupades i 3 tenen una taxa d'ocupació inferior al 60%. 24 municipis han augmentat l'atur registrat i 10 municipis presenten una taxa d'atur superior al 15%.

1 Argençola	18 Òdena
2 Bellprat	19 Orpí
3 Bruc (E)	20 Piera
4 Cabrera d'Anoia	21 Pobla de Claramunt (La)
5 Calaf	22 Prats de Rei (Els)
6 Calonge de Segarra	23 Pujalt
7 Capellades	24 Rubió
8 Carme	25 Sant Martí de Tous
9 Castellfollit de Riubregós	26 Sant Martí Sesgueioles
10 Castellolí	27 Sant Pere Sallavinera
11 Copons	28 Santa Margarida de Montbui
12 Hostalets de Pierola (Els)	29 Santa Maria de Miralles
13 Igualada	30 Torre de Claramunt (La)
14 Jorba	31 Vallbona d'Anoia
15 Llacuna (La)	32 Veciana
16 Masquefa	33 Vilanova del Camí

Gràfic 6

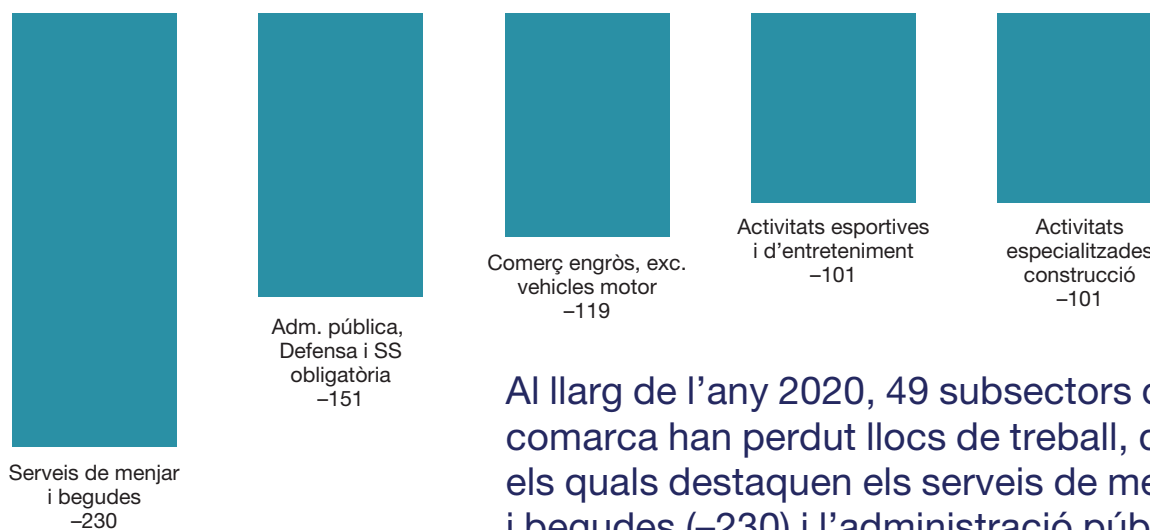
Subsectors d'activitat amb més guany de llocs de treball. Anoia, 2020 (absoluts)

Font: Programa Hermes basat en dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Gràfic 7

Subsectors d'activitat amb més pèrdua de llocs de treball. Anoia, 2020 (absoluts)

Font: Programa Hermes basat en dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

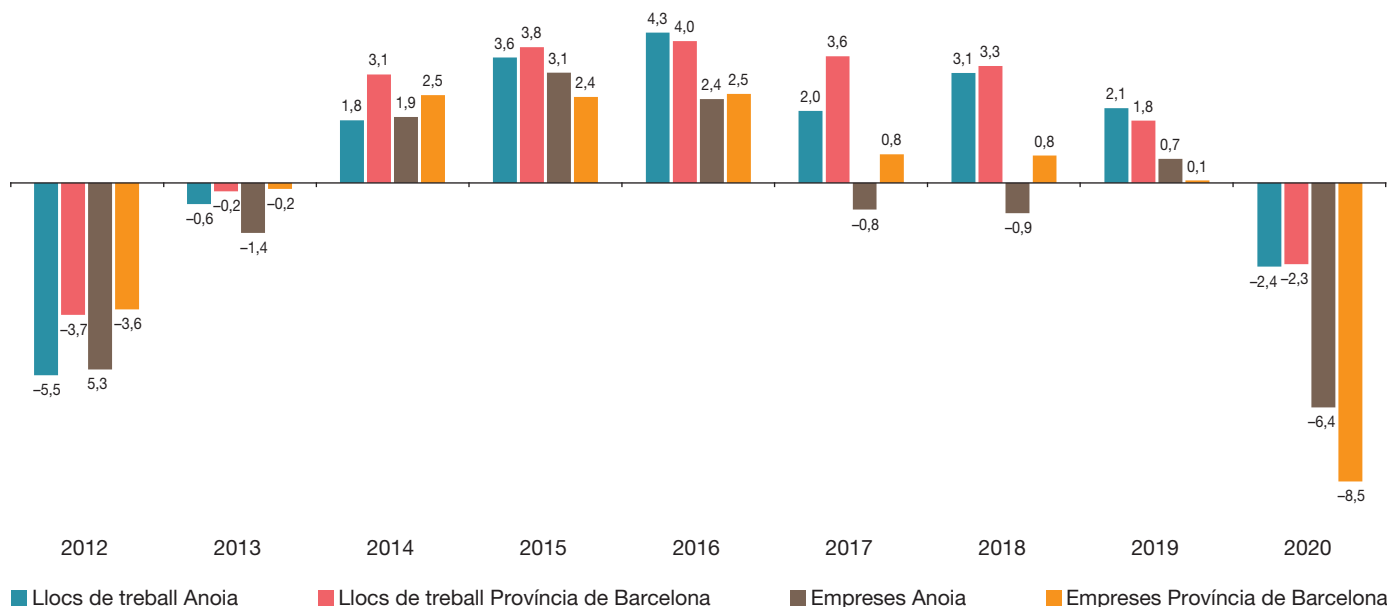
Al llarg de l'any 2020, 49 subsectors de la comarca han perdut llocs de treball, d'entre els quals destaquen els serveis de menjar i begudes (-230) i l'administració pública (-151). Per contra, el transport terrestre (151) i les indústries del paper (50) destaquen d'entre els subsectors que pugen.

El nombre de **llocs de treball** (treballadors de les empreses de la comarca, hi resideixin o no) s'ha situat a final de l'any 2020 en 33.955, 827 menys que l'any anterior, un -2,4 % menys, i és la quarta comarca que més treballadors ha perdut, i per damunt la mitjana provincial (-2,3 %). Els llocs de treball han baixat en el treball assalariat (-3,3 %) però han pujat en els autònoms (0,8 %).

Gràfic 8

Taxes de variació interanual dels llocs de treball i empreses

(en percentatge)

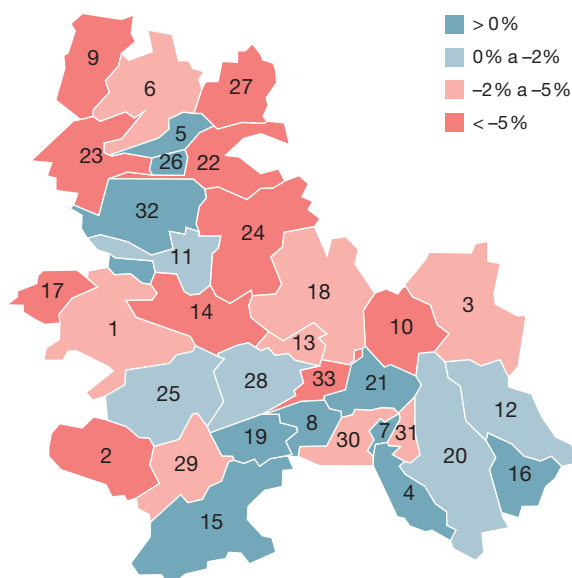
Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

La variació interanual dels llocs de treball (vegeu el Mapa 5) registra reduccions en vint-i-dos municipis, dels quals a nivell percentual destaquen Els Prats de Rei (-17,3 %) i Montmaneu (-11,7 %). Igualada (-700) i Vilanova del Camí (-134) destaquen en pèrdues absolutes. D'entre els municipis que registren més increments, destaquen La Llacuna (30,1 %), Masquefa (5,7 %), Carne (9,4 %) i Calaf (1,0 %).

Mapa 5

Variació llocs de treball registrats.

Anòia, 2020 (en percentatge)

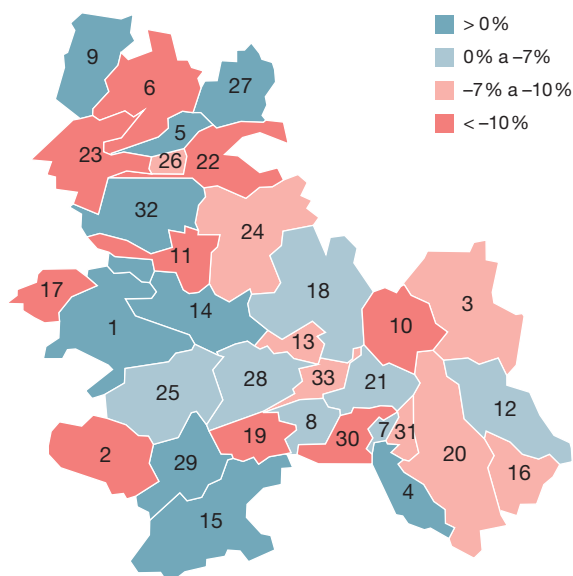
Al llarg de l'any 2020, el nombre de llocs de treball a la comarca s'ha reduït un 2,4 % (-3,3 assalariats, +0,8 % autònoms) i el nombre d'empreses ha baixat un 6,4 % (-207).

En el cas de les **empreses** (comptes de cotització), el decreixement ha estat del -6,4 % (-207) i la xifra total d'empreses és de 3.045 al final de l'any 2020. Respecte a la mitjana provincial (-8,5 %), la comarca se situa per sota de les pèrdues totals. Per subsectors, les pèrdues més importants s'observen en el comerç al detall (-40), els serveis de menjar i begudes (-30), l'educació (-14), altres activitats de serveis personals (-16) i el comerç a l'engròs (-10), entre d'altres.

Mapa 6

Variació empreses registrades.

Anoia, 2020 (en percentatge)

24 municipis han perdut empreses al llarg de l'any 2020 i destaquen Igualada (-112), Piera (-23) i Masquefa (-15). Només 5 municipis han guanyat empreses en el mateix any.

El desembre del 2020 hi havia concedides 4.104 **prestacions per desocupació** i respecte al 2019 l'augment ha estat de 10 prestacions. La taxa de cobertura ha baixat fins a 50,2 % (62,6 % l'any anterior) i se situa per sota de la mitjana de la demarcació (58,5 %). Al llarg de l'any s'han produït moltes fluctuacions mensuals en aquestes dades a causa de la comptabilització de les persones en ERTO (expedient de regulació temporal d'ocupació) dins el grup dels perceptors de prestacions contributives.

El nombre de **contractes laborals** registrats al llarg de l'any 2020 va arribar a 27.760, que representa un descens del 26,5 % (-10.027 contractes), una davallada que respon a les aturades de l'activitat econòmica motivades per la crisi de la covid-19, especialment en el sector serveis. Per tipologia, la contractació indefinida ha caigut en 1.159 contractes i la contractació temporal ho ha fet en 8.868 contractes.

Pacte d'Acció Econòmica i Social de l'Anoia amb visió 2030

Pere Riba Garcia, Maria Martí Sabaté i Eva Maria Fernández Casellas, Pla Acció Econòmica i Social de l'Anoia.
Consell Comarcal de l'Anoia

Daniel Gutiérrez Espartero, Conseller de programes europeus i turisme del Consell Comarcal de l'Anoia

El mapa sociolaboral de l'atur ha patit, degut a la pandèmia, un procés de transformació que ha comportat una situació dura i complicada de superar i que no ha afectat tots els sectors amb la mateixa intensitat. S'ha posat en evidència que hi ha col·lectius que tenen majors dificultats per afrontar la situació laboral, sobretot els que tenen una manca d'especialització en els estudis. La taxa d'atur de l'Anoia, segons dades del maig de 2021, és del 16,04 % de la població activa, una de les més altes de Catalunya.

Per fer front a aquesta situació, el Consell Comarcal de l'Anoia ha impulsat el Pacte d'Acció, que troba el seu origen en la subvenció per a la reactivació davant la covid-19 del Consell de Direcció del SOC (Servei d'Ocupació de Catalunya), amb l'objectiu de repensar la comarca amb tots els agents del territori i planificar el rumb de l'Anoia.

S'ha posat en marxa l'espai informatiu www.pacteanoia.cat, que aglutina tota la informació sobre les ajudes per part de l'administració davant les conseqüències de les restriccions derivades de la pandèmia així com les accions executades en aquest sentit pels ajuntaments de l'Anoia. S'hi poden trobar informes sobre la situació sociolaboral i dades sobre l'evolució del mercat de treball de la comarca. Aquest espai impulsa la difusió de la informació sobre els fons europeus i manté una bústia oberta, anoiaeuropa@anoia.cat, per tal que els agents socials i econòmics puguin presentar els seus projectes. Finalment, també hi ha un espai de notícies relatives a la promoció econòmica generada des del Consell.

Pacte Anoia

El Pacte d'Acció Econòmica i Social és impulsat pel Consell Comarcal i els ajuntaments de la comarca, acompanyats de la Unió Empresarial de l'Anoia, el TIC Anoia, l'Associació dels Polígons dels Plans, la Unió de Pagesos de l'Anoia, Igualada Comerç, el Gremi d'Hostaleria de l'Anoia, els sindicats Comissions Obreres i UGT; les entitats del tercer sector Àuria Grup, Creu Roja i Càritas; l'Institut Milà i Fontanals, el Campus Universitari Igualada-UdL i l'Ateneu Igualadí.

El Consell Comarcal de l'Anoia va iniciar els treballs del Pacte d'Acció Econòmica i Social com l'eina per traçar la reconversió econòmica de la comarca després de la crisi de la covid-19, i va posar el focus en la detecció d'oportunitats, l'impuls dels punts forts de la comarca i en la captació de fons europeus. L'objectiu és generar projectes estructurals que puguin rebre finançament dels fons europeus i que prioritzin les transicions digital i verda. Aquest procés es duu a terme de manera consensuada amb tots els agents socials i econòmics de la comarca.

Cap a l'Anoia 20-30

Aquesta és la tercera crisi que pateix l'Anoia els últims anys, amb l'afegit que les dues darreres encara no s'han acabat de tancar (la crisi del tèxtil de començament de segle i la crisi financera mundial del 2008). Per no cometre els mateixos errors, s'han identificat sis eixos en què la comarca ha de treballar per enfocar bé el seu futur. Aquests eixos són vehiculats pels vectors de transformació econòmica i social alineats amb l'Agenda 2030, programa que impulsa l'ONU i que aborda disset

Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS). Els sis eixos clau per a la comarca són els següents: l'*eix digital*, focalitzat en trencar la bretxa digital i millorar la connectivitat de la comarca mitjançant la col·laboració amb el sector TIC, i aprofitar que es troba molt desenvolupat gràcies a l'associació empresarial TIC Anoia, que fa possible l'aplicació transversal de la digitalització de les empreses. La *transició ecològica*, per crear nous sectors d'activitat i ocupació, amb l'aposta de reactivar el consum de proximitat. L'*eix del transport*, per pal·liar la manca de transport públic competitiu que té la comarca amb Barcelona, amb les comarques contigües i el transport intercomarcal, que redueix la qualitat de vida dels ciutadans i dificulta l'atracció i retenció de talent. La *indústria 4.0*, per assegurar la pervivència dels sectors industrials ja existents en el territori. L'*eix de l'habitatge*, ja que la rehabilitació permetrà la dinamització d'un sector amb poca formació, lluitar contra la despoblació rural i la desertització comercial de municipis, i atreure nova població. Finalment, l'*eix de l'economia de les cures*, ja que la comarca es troba en un procés d'inversió de la seva piràmide poblacional i s'encamina cap a l'envelliment progressiu l'any 2026, amb un augment del 20 % de la població major de 65 anys i la pèrdua de quasi un 10 % de la població menor de 35 anys. L'economia de les cures pot ser un sector d'activitat econòmica que innovi en productes i serveis, atengui la nova realitat i dignifiqui el sector.

La modernització econòmica serà alineada amb la transició energètica i digital, i s'acompanyarà de polítiques transversals com són les estratègies en l'àmbit de l'ocupació i l'emprenedoria, el sector formatiu, l'aposta per la innovació digital, la necessitat de disposar d'infraestructures per cohesionar el territori i gestionar sempre amb el focus encès a la diversitat. L'aposta no serà possible si no hi ha un procés de concertació com a instrument de diàleg i lideratge entre el sector públic, el sector empresarial i la resta d'agents.

Alguns dels projectes que encarnen aquest esperit de reconversió són els següents: «Tornem als pobles», una iniciativa privada incardinada en l'economia social i que dona resposta a la dificultat que hi ha per trobar habitatge de lloguer assequible i aporta solucions a les dificultats associades al despoblament. El «Parc Agrari de la Conca d'Òdena», que neix amb la voluntat de ser una eina de dinamització territorial que permeti incidir sobre les activitats que es desenvolupin en sòls agrícoles, forestals i en les activitats relacionades com la ramaderia, l'agroindústria o el turisme. L'Ajuntament de Masquefa estudia alternatives al tractament de residus per convertir-los en energia verda a través de l'hidrogen renovable i els seus derivats com el metanol verd.

Captar els fons europeus

Tot i la paràlisi empresarial i la desacceleració econòmica, hi ha empreses que per la seva resiliència o per la seva especialització han sabut adaptar-se a la situació i reformular el seu model de negoci. És per aquest motiu que el Consell Comarcal de l'Anoia ha impulsat visites per conèixer de primera mà el teixit productiu comarcal i ajudar-lo en la seva recuperació i reconversió postpandèmia, i detectar projectes que podrien optar als fons europeus de la recuperació, el marc financer plurianual 2021-2027 i altres fons de finançament. Els *Next Generation* són una oportunitat única per enfortir el teixit econòmic i convertir l'actual situació adversa en una oportunitat per al territori de l'Anoia. La prioritat és aprofitar totes les oportunitats que puguin generar ocupació a la comarca.